

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за академична длъжност “доцент”

Професионално направление:
Научна специалност:

4.4.Науки за Земята
География на населението и селищата
Българска Академия на Науките
Национален институт по Геофизика,
Геодезия и География
Департамент География

ДАННИ ЗА КОНКУРСА

Конкурсът е обявен в „Държавен вестник“, брой 48 / 31.05.2013 г. Научното жури е формирано със Заповед на и.д. Директор на Националния институт по Геофизика, Геодезия и География № 01-235 / 02.07.2013 г.

Няма допуснати нарушения в смисъла на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Правилника за прилагане на ЗРАС в НИГГГ на БАН.

ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Надежда Борисова Илиева. Родена е през 1976 г. в гр. София. През 1999 г. завършва СУ „Св. Климент Охридски“ като магистър по Икономическа география (стопански отрасли и комплекси). През 2000-2004 г. работи като учител в 69 СОУ и ТСЕ „А. Попов“ – София. През 2001-2004 г. е заместник-директор в ПГАВТ „А. Попов“ – София. През 2004 г. е назначена като научен сътрудник III степен в Географския институт на БАН. През 2010 г. е повишена в научен сътрудник II степен, а от 2011 г. е главен асистент в НИГГГ на БАН.

През 2010 г. защитава докторска дисертация на тема „Географски аспекти в промените на броя и локализацията на турската етническа общност в България от Освобождението до началото на ХXI век“. Има придобити специализации по Географски информационни системи (2008 г.) и Използване на база данни в географията (2011 г.). Използва френски, руски и английски езици.

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И ПУБЛИКАЦИИ

За целите на конкурса гл. ас. д-р Илиева представя 25 публикации. Пряко свързани с докторската ѝ дисертация са 5 от тях (№ 2, № 12, № 23, № 24, № 25).

Това ми дава основания да не ги рецензирам в настоящото становище по смисъла на чл. 24(1)-3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, на чл. 53(1)-3 от Правилника за прилагането му, както и на чл.52.(1)-4 от Правилника за прилагане на ЗРАС в НИГГГ на БАН. Само за сведение приемам и други **6** от представените публикации (№ 6, № 7, № 13, № 14, № 21, № 22), независимо от безспорната им научна значимост и представителността на изданията, в които са публикувани. В смислов и съдържателен план те се припокриват в значителна степен с главни фрагменти от представения основен хабилитационен труд. Не рецензирам и публикациите под № 17 и № 20. В тях се анализират актуални за географското образование проблеми, но те не кореспондират пряко с конкретната научна специалност като тематична област на обявения конкурс.

На условията на конкурса отговарят **12** от представените публикации (в. т. ч. **10** на български език, **1** на английски и **1** на унгарски), както следва:

- **1** самостоятелна монография (основен хабилитационен труд)
- **7** самостоятелни студии и статии
- **4** статии в съавторство

Независимо от относително малкия им общ брой, те се отличават с високо качество в съдържателно и стилово научно отношение. Това се отнася в най-голяма степен за самостоятелния хабилитационен труд (№ 1), за публикациите, посветени на българомохамеданското население (№ 5, № 8, № 9, № 11, № 15), както и за някои по-обобщаващи като тематика теоретико-аналитичните изследвания (№ 16, № 18). Налице е определено дублиране на картографската визуализация при публикации № 8 и № 9.

Условно общият обем на приетите за рецензиране научни публикации е еквивалентен на около **650** стандартни страници (при сумирането с приближение са отчетени както сравнителният обем на представените текстове, така и относителното дялово участие в колективни публикации). Посочената тяхна както обемна количествена, така и качествена оценка е напълно достатъчна и адекватна на претенциите на кандидата за академичната длъжност доцент.

Най-голяма научна тежест сред представените от кандидата публикации има хабилитационният труд „Ромите в България – брой и локализация от Освобождението до началото на ХХI век“ в обем, равностоен на около 450 стандартни страници. В тематично отношение той е оптимално хоризонтално допълнение към дисертационната авторова тема за турското население в страната. Книгата има оригинален характер и е с безспорно приносно значение за българската географска наука. Тя е богато онагледена с 56 фигури и 23 таблици, пряко кореспондиращи с тематичната структура на изследването, както и с 44 разнообразни като информация и качествено поднесени допълнителни приложения.

Допълнителна индикативна тежест при рецензирането придава многократното участие на гл. ас. д-р Илиева в научно-изследователски проекти. В представената справка обаче липсват данни за авторските им колективи, което не дава възможност за оценка на конкретния ѝ принос в тях.

НАУЧНИ ПРИНОСИ

Справката на кандидата за приносите намирам за некоректна от научна гледна точка, поради прекомерната разноточност на представените в нея акценти. Научните приноси на гл. ас. д-р Илиева (без да се отчитат резултатите от докторантската ѝ теза) могат да се обобщят в 2 основни направления:

- Географски анализ на ромите в България с използване на широка и оригинална като методологически подходи предметна палитра от проблемни изследователски акценти – етнически признания, геоисторическа динамика, факторно влияние, миграционни вектори, конфликтен потенциал, перспективи за решаване на културно-политически и социално-икономически пространствени противоречия.

- Географски анализ на социо-культурните аспекти при самоидентификацията и демографското поведение на българо-мохамеданско население в България.

В представената справка са посочени 8 публикации на кандидата, цитирани от 7 български автора. Смяtam, че броят им може да се увеличи значително при разширяване на изследователската и публикационната активност на кандидата,

насочена към други научни центрове в страната и чужбина, участие в международни проекти, конференции и други обществени изяви.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Използваните в творчеството на кандидата териториални коефициенти са въведени още от автори като Пиърсън, Спирмън и Айзард, което изисква коректно позоваване, предхождащо посочените Коростелев, Сажин, Липец.

Съвременни географски етно-конфесионални изследвания са пълноценни и ефективни при условие, че поне частично се познават и използват концептуалните идеи на Гумильов. Това важи най-вече за опитите да се изяснят теоретико-методологични проблеми в тази област на познанието.

В представената за целите на конкурса документация липсват данни за участие на гл. ас. д-р Илиева в учебния процес на висши училища. Според мен търсенето на поле за редовно или епизодично аудиторно представяне ще мултилицира ефекта от нейните задълбочени научни изследвания и трябва да бъде един от основните приоритети в бъдещата ѝ дейност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Спазените процедурни условия на конкурса и посочените научни приноси ми дават основание да предложа на Научното жури академична длъжност доцент за гл. ас. д-р Надежда Борисова Илиева.

гр. София,
30.09.2013 г.

доц. д-р Марин Русев,
ръководител на катедра
Регионална и политическа география,
Геолого-географски факултет,
СУ „Св. Климент Охридски“